

Historische canon Korps Commandotroepen

Operatie Enduring Freedom (SFTG-A Kandahar, Afghanistan), 2003-2003

De vraag was al in 2001 gesteld, maar het antwoord liet een paar jaar op zich wachten: of Nederland met *Special Forces* wilde meedoen aan de gevechtsoperatie *Enduring Freedom* in Afghanistan. Die operatie was de Amerikaanse militaire reactie op de aanslagen van 9/11. Het verzoek werd pas in 2005 ingewilligd, vanwege inzetverplichtingen elders en een verschil van mening tussen Nederland en de Verenigde Staten over de omgang met gevangenen. Toen voor het laatste probleem een uitweg was bedacht, ontstond de gelegenheid voor een ambitieuze oorlogsmissie van de Nederlandse commando's in het op dat moment grootste broeiest van het mondiale terrorisme: het Afghaans-Pakistaanse grensgebied.

De Nederlandse regering besloot op vrijdag 25 februari 2005 tot de inzet van een krijgsmachtbrede Taakgroep Speciale Troepen in het zuiden van Afghanistan, in de provincie Kandahar. De gevechtseenheid bestond uit vier elementen: een staf en een commandotroepencompagnie van het KCT (aangevuld met ploegen *Special Forces* van het Korps Mariniers), een helikopterdetachement met vier Chinooks van de luchtmacht en een logistiek contingent (inclusief bewakers, explosievenopruimers en medische capaciteit) uit alle gelederen van de krijgsmacht. Voor het eerst in de Nederlandse militaire geschiedenis werd zo een formatie volgens het model van een *Special Operations Task Group* (SOTG) uitgezonden.

De *Special Forces Task Group Afghanistan* (SFTG-A) opereerde vanaf de grote militaire basis *Kandahar Airfield*. De opdracht: het opsporen en 'ontmantelen' van de vijand, het blokkeren van infiltraties van vijandelijke groeperingen vanuit Pakistan en het ondersteunen van de opbouw van de lokale Afghaanse overheid in de eigen sector. Het Nederlandse operatiegebied bestond uit de twee meest zuidelijke districten van de provincie Kandahar: Registan en Shorabak. Het was ongeveer 100 bij 200 kilometer in omvang en kreeg de toepasselijke codenaam *Windmill*. Nederland noemde deze operatie *Benno*, ter nagedachtenis aan de op 1 december 2004 overleden erecommando Prins Bernhard. In coalitieverband stond de SFTG-A bekend als *Task Group Orange*.

De Nederlandse commando's troffen een rustig operatiegebied aan, waar de vijand hen leek te mijden. In september 2005 ondersteunden zij de Afghaanse parlementsverkiezingen in de districten. Begin 2006 verlegden zij hun aandacht naar het westen, naar de provincie Helmand. Daar liepen enkele belangrijke smokkel- en transitroutes van de vijand, zo ontdekten ze al snel. De groene baretten raakten diverse keren in gevechten verwickeld. Bij in totaal vijf gelegenheden leidden de acties van de commando's tot de arrestatie van 21 personen door de Amerikanen of door de Afghaanse autoriteiten.

In de loop van het jaar dat de SFTG-A in Zuid-Afghanistan actief was, hielp de taakgroep daarnaast bij de verkenningen in het kader van het Nederlandse besluitvormingsproces over een grote militaire missie in de provincie Uruzgan. Toen het licht voor deze Nederlands-Australische *Task Force Uruzgan* (TFU) begin 2006 op groen ging, ondersteunden de commando's de eerste ontplooiingen naar het gebied vanuit *Kandahar Airfield*.